

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**  
**ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ**  
**КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**  
Проректор  
з науково-методичної та навчальної  
роботи  
  
Олексій ЖИЛЬЦОВ  
« 26 » \_\_\_\_\_ 2020 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК**

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне  
мистецтво, реставрація»  
освітній рівень перший (бакалаврський)  
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»



Київ – 2020

**Розробники:** Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Мостовщикова Дар'я Олегівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

**Викладачі:** Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Крюк Олександр Олексійович, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка


Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва  Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»  Анастасія ВАРИВОНЧИК

Робочу програму перевірено  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи  Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ПІБ), «\_\_\_» \_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ПІБ), «\_\_\_» \_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ПІБ), «\_\_\_» \_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ПІБ), «\_\_\_» \_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150			
Курс	3		-	
Семестр	5	6	-	-
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	2	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	-	-
Аудиторні	56	56	-	-
Модульний контроль	-	-	-	-
Семестровий контроль	4	26	-	-
Самостійна робота	-	8	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-	-	-

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета курсу** – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням технік, матеріалів, технології рисунку; становлення композиційного мислення; формування базових компетенцій художника.

### **Завдання курсу:**

- навчити студентів передавати об'єм засобами рисунку, володіти штрихом;
- навчити правдиво зображувати портрети, передавати пропорції, схожість, характер натури;
- навчити законам побудови форми, вірно та виразно промодельовати форму, спираючись на знання;
- сформувані у студентів творче ставлення до натури та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і

		обов'язків.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

### 3. Результати навчання за дисципліною

#### **Знання:**

- різноманітних прийомів, методів роботи над практичними завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва;
- анатомічних закономірностей будови трьохмірних об'єктів та їх конструктивної побудови на двохмірній площині листа;
- принципи композиційного вирішення простору в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом при зображенні натури;
- пропорції постаті людини та її значення в рисунку;
- різні методи побудови постаті людини в рисунку.

#### **Практичні навички і вміння:**

- вміння будувати та малювати в техніках академічного рисунку портрет людини;
- швидко вловлювати характерні пропорції натури ;
- організувати простір засобами рисунку – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку середовища та натури;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- аналізувати внутрішню структуру (пластанатомію) натури, та

академічно передавати це на папір засобами об'ємно просторової лінії та світлотіні;

- поєднувати форму і зміст, використовуючи контраст і нюанс, затемнення і висвітлення форми.

- бачити форму цілісно.

### **Програмні результати навчання:**

<b>Код</b>	<b>Значення програмного результату</b>
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійні
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
<b>5 семестр</b>							
<b>Змістовий модуль I. Портрет</b>							
Тема 1. Зображення гіпсового бюсту Нікколо да Уццано	16			16			
Тема 2. Зображення чоловічої натури (портрет)	12			12			
Тема 3. Зображення жіночої натури (портрет)	12			12			
Тема 4. Зображення портрету натурника( ці) в складному ракурсі	16			16			
<b>Модульний контроль</b>							
<b>Разом</b>	<b>56</b>			<b>56</b>			
<b>Підготовка та проходження контрольних заходів</b>	<b>4</b>						
<b>Усього</b>	<b>60</b>			<b>56</b>			
<b>6 семестр</b>							
<b>Змістовий модуль II. Портрет з руками</b>							
Тема 1. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом	12			12			
Тема 2. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом	12			12			
Тема 3. Зображення кистей рук в різних ракурсах	12			12			8
Тема 4. Зображення в одязі натурника (ці) з руками.	20			20			
<b>Модульний контроль</b>							
<b>Разом</b>	<b>64</b>			<b>56</b>			<b>8</b>
<b>Підготовка та проходження контрольних заходів</b>	<b>26</b>						
<b>Усього</b>	<b>90</b>			<b>56</b>			<b>8</b>

#### 5. Програма навчальної дисципліни

##### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПОРТРЕТ

#### Тема 1. Зображення гіпсового бюсту Нікколо да Уццано (16 год.)

*Матеріали:* папір А1 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Завдання – вдало закомпонувати гіпсовий бюст у форматі, передати характер форми голови; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість штрихом в техніці академічного рисунку.

1 етап роботи: композиційне розміщення бюсту в заданому форматі.

2 етап роботи: концентрація на пропорціях гіпсової голови, а саме на пропорціях лицьової частини голови. Для цього необхідно уточнити профільну лінію і знайти характерні точки, що на ній лежать.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефлексами бюсту.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена тональному уточненню. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття в цілому.

**Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

**Тема 2. Зображення чоловічої натури (портрет) (12 год.)**

*Матеріали:* папір А2 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

1 етап – задум. Композиційне рішення, ескіз.

Необхідно побачити красу постановку та зробити швидкий начерк (ескіз майбутнього рисунку). Художнє зображення є носієм чуттєвої інформації. Тому будь-який рисунок, навіть навчальний, не має бути нудним та не цікавим.

Ескіз до тонального малюнка робиться для того, щоб студент представляв кінцевий результат своєї роботи. Тут вирішуються чотири основні завдання: компоновка, пропорції, рух і тональні відносини.

Завдання ескізу – не опрацьовуючи деталей, зафіксувати перше враження від моделі, яке має передавати глядачу закінчений рисунок.

2 етап – переведення ескізу на формат аркуша. Виконання легкого начерку на форматі відносно виконаного ескізу. Уточнення.

3 етап – побудова, введення легкого тону. Конструктивна побудова з урахуванням лінії горизонту, перспективного скорочення і анатомічної будови. При побудові акцентуємо увагу на опорні точки голови: з'єднання виличних і лобових відростків, з'єднання скроневих відростків (виличної дуги), надбрівні дуги, лобові горби, передні кути нижньої щелепи, тім'яні горби. Завжди використовуємо середню лінію, щоб намічати в обидві сторони від неї парні елементи. Необхідно постійно аналізувати анатомічні особливості голови, вплив черепа на зовнішні особливості голови і її конструкцію.

4 етап – моделювання форми, передача тональних співвідношень. Моделювання постановки починається з загального аналізу форми. При розборі великих форм завжди визначається межа світлотіні, яка проходить по основним переломам площин.

5 етап – деталізація, моделювання дрібної форми.

6 етап – введення фону

7 етап – завершення рисунка: узагальнення, виділення головного, підпорядкування йому другорядного, передача фактури об'єктів і матеріальності.

**Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

### **Тема 3. Зображення жіночої натури (портрет) (12 год.)**

*Матеріали:* папір А2 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Після роботи з чоловічою натурою, студенти знайомляться з особливостями написання жіночого портрету. Робота містить в собі той же алгоритм послідовності виконання як і попередній рисунок (7 етапів прописаних вище).

#### **Рекомендована література:**

основна: [1],[2],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

### **Тема 4. Зображення портрету натурника(ці) в складному ракурсі (16 год.)**

*Матеріали:* папір А2 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Метою даного завдання є навчити писати натуру в складному ракурсі. Розвинути вміння глибше і впевненіше відчувати форму, пластичну та анатомічну побудову, розуміти пропорційну та об'ємну цілісність.

Як і раніше, студенти починають з ескізу, де намагаються відразу впіймати ракурс та пропорції. Потім переносять ескіз на повний формат і починають побудову, тонове вирішення, роботу над деталями.

Важливим етапом при зображенні натури є робота з фоном. Фон в тональному малюнку відіграє велику роль, так як дозволяє передати ту середу, в яку занурена натура, і дає можливість вирішити більш точно просторові проблеми. Фон необхідно вводити і посилювати поступово, одночасно з побудовою, виявляючи найтемнішу і найсвітлішу пляму так, щоб зображуваний об'єкт знаходився в просторовому середовищі і не втрачав свою тональність.

Завершальним етапом є узагальнення та використання «прийому широкого бачення». Завершальна стадія рисунка повертає нас, як «маятник», в початковий етап рисування. Перевіряючи і підпорядковуючи всі окремі деталі великої форми в єдине ціле, виявляючи головне і підпорядковуючи йому другорядне, ми досягаємо цільного сприйняття зображення як завершеної, живої форми.

#### **Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПОРТРЕТ З РУКАМИ**

### **Тема 1. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом (12 год.)**

*Матеріали:* папір А2 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Як і завжди процес роботи над натурою йде за аналогією другої теми та містить в собі 7 основних етапів роботи: 1 – створення ескізу; 2 – перенесення на формат, начерк; 3 – побудова, введення легкого тону; 4 етап – моделювання форми, передача тональних співвідношень; 5 етап –



деталізація, моделювання дрібної форми; 6 етап – введення фону; 7 етап – завершення рисунка: узагальнення, виділення головного, підпорядкування йому другорядного, передача фактури об'єктів і матеріальності.

Зважаючи на те, що дане завдання передбачає зображення портрету з плечовим поясом, важливим є етап розуміння конструктивної побудови зображуваного. У побудові після загальних обрисів, слід намітити межу між сторонами об'ємів голови, шиї і грудної клітини. Дуже важливо намітити кордон між усіма трьома об'єктами: кордон між головою і шиєю, між шиєю і верхньою стороною грудної клітки, тобто нижню межу шиї.

Проводимо середні, осьові лінії на фронтальних планах всіх об'ємів, таким чином ми отримаємо взаємне розташування голови, шиї і грудної клітини в просторі і положення кожної деталі щодо вертикалі і горизонталі. Відзначаємо опорні точки голови: слізники очей, верхній край очниці, підставу носа, лобові горби, надбрівні дуги, підборіддя.

Перевіряємо, чи симетричні перераховані вище точки відносно середньої лінії. При побудові акцентуємо увагу на опорні точки голови. Також дуже важливо намітити зв'язок голови з шиєю, а шиї з плечовим поясом.

На перетині середньої лінії шиї, грудної клітки і кордону плечового поясу намічаємо яремну ямку. Складаємо її з головок ключиць і рукоятки грудини. Необхідно стежити, щоб лінії побудови не були занадто «жирними» і органічно впліталися в наступний етап роботи над рисунком. При побудові зображення, важливо приділяти особливу увагу пропорційному співвідношенню частин предметів або деталей між собою до цілого, так як вірно взяті пропорції багато в чому визначають результат всієї роботи в цілому. Перш ніж перейти до моделювання, як великої, так і дрібної форми, потрібно ще раз переконатися, що вони знаходяться на своїх місцях.

#### **Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

#### **Тема 2. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом (12 год.)**

*Матеріали:* папір А2 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Дане завдання є тотожним попередньому і виконується за аналогією. Мета завдання полягає в тому, щоб зображуючи різні типажі людей, студенти збагатились досвідом передачі характерних особливостей іншої природи і закріпили знання про зображення портрету з плечовим поясом.

Враховуючи те, що кожен студент змінить місце свого розташування, дане завдання дозволить більш широко ознайомитись із зображенням природи з плечовим поясом в різних ракурсах.

**Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

**Тема 3. Зображення кистей рук в різних ракурсах (12 год.)**

*Матеріали:* папір А3 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Кількість – 3 шт.

Метою даного завдання є навчити студентів конструктивно будувати, передавати пластику, об'ємно моделювати засобами світло-тіні та завдяки штриху кисті рук. Перед виконанням наступного завдання, дане завдання є обов'язковим для детального вивчення та додаткового самостійного опрацювання.

Завдання: за 4 години на А3 форматі закомпонувати, побудувати, передати пластику та об'єм пари кистей рук в різному положенні та ракурсі (з натури).

**Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

**Тема 4. Зображення в одязі натурника (ці) з руками. (20 год.)**

*Матеріали:* папір А1 формату, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Дане завдання спрямоване на закріплення вмінь писати портрет та кисті рук. Натура одягнена та має вирішуватись локально, акцент йде на побудову та моделювання засобами світло-тіні тіла натури.

**Рекомендована література:**

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

**6. Контроль навчальних досягнень****6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	28	28	28	28
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	28	280	28	280
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			

Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	6	30
Модульний контроль (перегляд)	25	Не передбачено навчальним планом			
Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено			
Разом		-	308	-	338
Максимальна кількість балів:		308		338	
Розрахунок коефіцієнта:		308: 60 = 5,13		-	
Екзамен		40		-	

## 6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

### ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПОРТРЕТ З РУКАМИ

#### Тема 3. Зображення кистей рук в різних ракурсах (8 год.)

*Матеріали:* формат А-3, олівці різної м'якості, гумка, клячка.

Завдання полягає в продовженні вивчення зображення кистей рук.

1 завдання – копія рисунку кращих взірців української академічної школи рисунку (композиція, побудова, пластика). (5 б.)

2 завдання – тональне вирішення розпочатої копії, моделювання об'єму (5 б.)

3 завдання – створення начерку пари рук з натури (5 б.)

4 завдання – передача світло-тіні, опрацювання в тоні зробленого попередньо начерку. (5б.)

3 завдання – створення начерку пари рук в складному ракурсі з натури (5 б.)

4 завдання – передача світло-тіні, опрацювання в тоні зробленого попередньо начерку пари рук в складному ракурсі. (5 б.)

#### **Рекомендована література:**

основна: [2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7]

#### **Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:**

1. Композиція;
2. Побудова;
3. Пластичне вирішення;
4. Тонове вирішення;
5. Якість виконання.

## 6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

З дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» не передбачено проведення модульного контролю.

#### **6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

У 5 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 6 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом не передбачений.

<b>Критерії оцінювання екзамену</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>
Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує екзаменаційну роботу відповідно поставленому завданню; робота повинна мати гармонійні та довершені тонові співвідношення. Студент досконало володіє розумінням основ композиції та конструктивної побудови, демонструє схожість з натурою, високий рівень володіння технікою штриха, світло-тіньовим моделюванням, охайне та якісне завершення.	36-40
Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує роботу відповідно поставленому завданню, але робота має не достатньо довершені тонові співвідношення, студент допускає несуттєві неточності в пропорціях.	26-35
Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки: проблеми з передачею просторовості та об'єму; недосконала передача характеру та пропорції даної натури	21-25
Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх, виконує роботу з формальними похибками, допускає певні технічно-технологічні помилки.	16-20
Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, виконує живописну роботу з суттєвими формальними похибками, допускає технічно-технологічні помилки, що відображаються на якості роботи.	11-15
Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, виконує роботу з грубими формальними похибками, робота не завершена.	6-10
Студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, при виконанні роботи допущені грубі помилки, що принципово спотворюють поставлене завдання, робота відсутня.	0-5

#### **6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.**

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні іспиту студентом виконується практичне завдання на задану тему.

### 6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

## 7. Навчально-методична карта дисципліни «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

<b>Академічний рисунок</b>	
<b>V семестр</b>	
разом 60 год., з них: практичні заняття – 56 год., семестровий контроль – 4 год.	
<b>Змістовий модуль I.</b>	
<b>Портрет</b>	
<b>Практичні заняття</b>	
1. Зображення гіпсового бюсту Нікколо да Уццано	<b>88 б.</b>
2. Зображення чоловічої натури (портрет)	<b>66 б.</b>
3. Зображення жіночої натури (портрет)	<b>66 б.</b>
4. Зображення портрету натурника( ці) в складному ракурсі	<b>88 б.</b>
<b>Разом – 308 б.</b>	
<b>Коефіцієнт визначення успішності – 5,13;</b>	
<b>Екзамен – 40 б.</b>	
<b>VI семестр</b>	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 56 год., семестровий контроль – 26 год.,самостійна робота – 8 год.	
<b>Змістовий модуль II.</b>	
<b>Портрет з натури</b>	
<b>Практичні заняття</b>	
1. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом	<b>66 б.</b>
2. Зображення натурника (ці) з плечовим поясом	<b>66 б.</b>
3. Зображення кистей рук в різних ракурсах	<b>66 б.</b>
4. Зображення в одязі натурника (ці) з руками.	<b>110 б.</b>
3. Зображення кистей рук в різних ракурсах (самостійна робота)	<b>30 б.</b>
<b>Разом – 338 б.</b>	
<b>Накопичувальна система. Бали додаються до VII семестру</b>	

## 8. Рекомендовані джерела

### Основна:

1. Вавилин В. Рисунок: учебное пособие/В. В. Вавилин, В.Ф. Вавилин, В. Моисеенко, В. Федин. – М.: ИМУ, 2004. – 104 с.
2. Еремеев В. Учебный рисунок/В. Еремеев, В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1995. – 216 с.
3. Кайда Л. Интермедиальное пространство композиции: монография / Л.Кайда. – М.: ФЛИНТА, 2013. – 184 с.

4. Ли Н. Основы учебного рисунка карандашом/Г. Ли. – М.: Искусство, 2005. – 239 с.(Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2659/>)
5. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. Учеб. пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «ИздательствоАстрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках)
6. Сенин В. Школа рисунка карандашом/В. Сенин, О. Коваль. – Харьков-Белгород: Книжный клуб семейного досуга, 2007. – 90 с.
7. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
8. Чиварди Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическомрисовани / Д. Чиварди. – М.: Изд-воЭКСМО-Пресс, 2002. – 168 с., илл. (Серия «Классическаябиблиотека художника») (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/3259/>)

#### **Додаткова:**

1. Глазова М. В., Денисов В. С. Изобразительное искусство. Алгоритм композиции. – М.: Когито-Центр, 2012. – 221 с.
2. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
3. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
4. Королев В. Материалы и техники рисунка/В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1984. – 97 с.
5. Паранюшкин Р. Композиция. Теория и практика изобразительного искусства/ Р. Паранюшкин. – М.: Феникс, 2005. – 81 с., ил.
6. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИФаббиЭдишинз, 2007. – 34 с., ил.
7. Шембель А. Основы рисунка/А. Шембель. – М.: Высшая школа, 1994. – 159 с.